

VERSLAG VAN DE EXCURSIE IN DE OMGEVING VAN GELDERMALSEN,
OP ZATERDAG 26 SEPTEMBER 1992

Leden:

M. Bakker, A. Bons, L.J.M. Butot, R. Cok, A. Hovestadt, H.E. Haak, L. Kramer, W. Maassen, A.D.P. van Peursen, T. Rizzi, J. v.d Veen, J.N. de Vries, H. Wallbrink, B.G. Wiegeraad, A.P. Wisse.

Motregen geniet over het algemeen de voorkeur, maar ditmaal zat het wat tegen. Een warme herfstzon en een stralend blauwe hemel zorgden voor aangenaam wandelweer, maar of de slakken dat ook vonden, zou nog moeten blijken. Een kleine groep liefhebbers verzamelde zich voor het station van Geldermalsen en na een kop koffie bij de lokale uitbater reden een viertal auto's naar de eerste verzamelplaats, ietwat ten westen van Geldermalsen. De weg van Tricht naar Beesd loopt over de noordelijke Linge-dijk en is deels gegarneerd met kersebomen en deels met knotwilgen. Deze knotwilgen huizen *Clausilia dubia obsoleta*, een soort die in Nederland strict aan de rivieren gebonden is en als moeilijk te vinden te boek staat. Van eerdere tochten (mondelingen mededeling A.J. de Winter) is bekend, dat deze soort hier niet in de uiterwaarden voorkomt. De knotwilgen met *C. dubia obsoleta*, en ook *Balea perversa*, staan hier duidelijk binnendijks. Het donkere bosje met veel boomvarens, mos en droog hout, doet hier haast tropisch aan. Ondanks het mooie weer bleek bijna iedereen het beest te kunnen vinden. Te voren was afgesproken dat een ieder van dit, naar Nederlandse begrippen steeds zeldzamer wordende dier slechts twee exemplaren zou meenemen!

Wat verder naar het westen bevindt zich, eveneens binnendijks, een tamelijk groot loofbos. Gehoopt werd hier *Vertigo pusilla* te vinden, maar dit mocht niet zo zijn.

Nu ging de tocht verder naar Haften, naar de Waal. Misschien ging naar deze rivier wel de grootste belangstelling uit, gezien de opmars van de twee *Corbicula*-soorten. De Waal is uiteraard breder dan de Rijn, maar er is nog een opvallend verschil, namelijk de talloze kleine strandjes langs de Waal. Tijdens verschillende voor-excursies bleek het al snel mogelijk om op het strand al te zien of een nadere inspectie wel of niet de moeite waard was. Tussen de strandjes onderling blijken er nogal wat verschillen te zijn, maar het strandje pal ten westen van Haften was zowel kwantitatief als kwalitatief zeer de moeite waard. Hier werd de groepsfoto gemaakt, hetgeen eerst mogelijk was nadat een ieder er op gewezen was, dat het strand meer dan vol lag en dat men genoeg kon verzamelen. De beide *Corbicula*-soorten werden gevonden, terwijl daarnaast verschillende *Unio*'s, *Pseudanodonta complanata*, *Sphaerium rivicola* en de *Pisidium*'s gevonden konden worden.

Het lag in de bedoeling, dat er na Haften ook nog verzameld zou worden in een aantal buitendijkse poeltjes, maar de Meerpaal, trefpunt voor de Hafterner malacologen, gooide met een voldoende aanbod van etenswaar en drank het schema in de war. Gezien het feit dat velen nog een lange reis voor de boeg hadden, werd hier de excursie beëindigd. Het was een mooie dag met een voor Nederlandse begrippen rijke malacologische buit. Wellicht dat hierdoor meer malacologen hun aandacht eens richten op de zo interessante Nederlandse rivieren en uiterwaarden.

Tijdens de excursie naar Geldermalsen bezochte vindplaatsen, met voor zover bekend, de coördinaten van het Amersfoortse grid, de UTM-codes en de gevonden soorten.

Vindplaats 1.

Weg van Tricht naar Beesd in binnendijks knotwilgen bosje (Amersfoort 434.4/5;144.4, UTM 5352): *Vertigo pusilla*, *Clausilia dubia obsoleta*, *Balea perversa*, *Zonitoides nitidus*, *Cepaea nemoralis*.

Vindplaats 2

Bos Heerlijkheid, circa twee kilometer ten oosten van Beesd, binnendijks, noordelijke Linge-oever (Amersfoort 433.6;143.8): *Arianta arbustorum*, *Discus rotundatus*, *Trichia hispida*, *Aegopinella nitidula*, *Cochlicopa lubrica*.

Vindplaats 3

Waalstrand pal ten westen van Baaften (Amersfoort 424.8;142.0/1, UTM 5142): *Unio crassus batavus*, *Unio pictorum*, *Unio tumidus*, *Anodonta anatina*, *Anodonta cygnea*, *Pseudanodonta complanata*, *Corbicula fluminalis*, *Corbicula fluminea*, *Dreissena polymorpha*, *Sphaerium rivicola*, *Sphaerium corneum*, *Pisidium subtruncatum*, *Potamopyrgus jenkinsi*, *Radix peregra forma ovata*, *Bythinia tentaculata*, *Viviparus viviparus*, *Planorbis corneus*, *Ancylus fluviatilis*, *Physa acuta*, *Physa fontinalis*, *Valvata piscinalis*, en dood in aanspoelsel: *Trichia hispida*, *Discus rotundatus*, *Succinea putris*.

Foto's: (gemaakt door R. Cok)

1. (vindplaats 3): van links naar rechts: W. Maassen, A. Hovestadt, H.E. Haak, A.D.P. van Peursen, J. v.d Veen, H. Wallbrink, L.J.M. Butot (zwarte pet), B.G. Wiegeraad (witte pet), A.P. Wisse, J.N. de Vries, L. Kramer, M. Bakker (zittend) T. Rizzi, A. Bons.
2. zelfde vindplaats, zelfde groep, ditmaal in actie.